

ΕΛΕΝΗ ,ΜΙΑ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Τον περασμένο Φεβρουάριο ,λίγο πριν ξεσπάσει η πανδημία, σαν Έλληνες του εξωτερικού, είχαμε τη τύχη να παρακολουθήσουμε μια εξαιρετική παράσταση, την ΕΛΕΝΗ του Γιάννη Ρίτσου, σε σκηνοθεσία Δήμου Αβδελιώτη . Στο ρόλο της Ελένης η Βερόνικα Αργέντζη. Ένας μονόλογος , μια ραψωδία της ματαιότητας, ένας πολιτικός λόγος καλυμένος από την λαμπερή ερμηνεία της Αργέντζη που σαν άλλη Ελένη έχει τη δύναμη της ομορφιάς. Το «ανυποψίαστο» γαλλικό κοινό σαγηνεύτηκε από τη δωρική εμφάνιση, την αρχαιοελληνική ομορφιά της ηθοποιού που κατά τη διάρκεια της παράστασης και ενώ ο στίχος του Ρίτσου σκοτεινιάζε όλο και περισσότερο , αυτό που ακινητοποίησε το θεατή ήταν ο καθάριος λόγος που χρωμάτιζε με μαεστρία η ηθοποιός και η λιτή σκηνοθετική παρέμβαση του Αβδελιώτη. Ο Ρίτσος είναι γνωστό ότι κυνηγήθηκε και εξορίστηκε για τα πολιτικά του πιστεύω. Όταν έγραψε την Ελένη , το 1970, ήταν "υπό κατ' οίκον περιορισμό" στο Καρλόβασι της Σάμου. Άρρωστος,θυμωμένος και απογοητευμένος, σίγουρος πως το τέλος πλησιάζει.Όμως παρ' όλο που δείχνει όλη τη μαυρίλα αυτός ο μονόλογος στο τέλος αφήνει μια χαραμάδα αισιοδοξίας. Μια ηλίκιωμένη, ακυρώνει όλο το παρελθόν της , τις μεγάλες ,τάχα στιγμές της ζωής της και του κόσμου της και θυμάται μικρολεπτομέρειες αλλά και μία ξεχωριστή εμπειρία: όταν προχωρούσε πάνω στα τείχη της Τροίας ανάμεσα στα αντίπαλα στρατεύματα. Τότε τους έριξε, όπως λέει, τρία λουλούδια και μετά αναλήφθηκε. Αν αναλήφθηκε πράγματι... Με αυτό το τελευταίο ερωτηματικό, χωρίς να ολοκληρώσει την ύστατη φράση της, η Ελένη πεθαίνει. Το σπίτι της υφίσταται λεηλασία από τις γειτόνισσες, ενώ η σωρός της μεταφέρεται στο νεκροτομείο κάτω απ' το «ήσυχο, παραπλανητικό φεγγάρι». Φαίνεται πως όσο μεγαλύτερο το γήρας και η αλλοίωση στο σώμα, τόσο πληρέστερη η σοφία. Η Ελένη, στο κατώφλι του θανάτου, έχει υπερβεί τις ανθρώπινες αδυναμίες, τις εφήμερες επιθυμίες, κάθε ματαιοδοξία. Δεν χρειάζεται τίποτα πια από υλικά αντικείμενα. Ακόμα και όταν την χλευάζουν ή την κακοποιούν, είναι σε θέση να απαντήσει με χαμόγελο. Το μόνο που επιζητά είναι λίγη ανθρώπινη συντροφιά, προκειμένου να μιλήσει. Αλλά δεν εκλιπαρεί.

Παρά την κατάρπτωσή της, έχει τη δύναμη να αστείευεται, να περιπαίζει. Βλέπει καθαρά από απόσταση τα πράγματα, με εξαιρετη νηφαλιότητα.

Προσωπικά βρήκα αυτό το έργο του Ρίτσου , πιο επίκαιρο από ποτέ και με παρέπεμψε αμέσως στην Ελλάδα .Από την μεγαλειώδη ιστορία της να πηγαίνει σε μια περίοδο παρακμής στην οικονομική κρίση και στον εξευτελισμό από τους δανειστές της.Αλλά και στην Ευρώπη να βρίσκεται σε κίνδυνο με τον υπερόπτη- ματαιόδοξο Βορρά να θέλει να επιβάλει τις απόψεις του στον αδύναμο Νότο.Όπως και η Ελένη με την σοφία της εμπειρίας να εξυψωθεί και να ξαναγεννηθεί πριν να είναι πολύ αργά. Δυστυχώς όμως πιστεύω πως το κοινό λίγα κατάλαβε από όλα αυτά, θαμπωμένο από τη παρουσία της Αργέντζη, ταυτίστηκε μ' εκείνη κι όχι με την Ελένη του ποιητή. Μετάνιωσα που δεν συμμετείχα στο διάλογο που προσπάθησε ν' ανοίξει ο σκηνοθέτης,αλλά φοβήθηκα πως τα πολιτικά θέματα που θα αναδύονταν δεν θα ενδιέφεραν τους Γάλλους θεατές. Θα ήθελα να ευχαριστήσω τη κυρία Κοντολιού που με τις γνωριμίες της κατάφερε κι έφερε αυτή τη παράσταση στη πόλη μας.Τον κύριο Doyard για την αίθουσα,καθώς και τον δήμο του Carqueiranne που μας τη παραχώρησε . Τον πρόεδρο , κύριο Jeandet και τις κυρίες του συλλόγου μας που φρόντισαν να γεμίσουν με διάφορα ελληνικά εδέσματα τον μπουφέ στο τέλος της παράστασης.Και τέλος να ευχαριστήσω θερμά τον Δήμο Αβδελιώτη και τη Βερόνικα Αργέντζη που μ έκαναν υπερήφανη δείχνοντας στους Γάλλους τι σημαίνει να είσαι απόγονος ανθρώπων που εφεύραν το θέατρο και τις τέχνες !

ΓΑΤΑ ΓΡΑΦΕΙ